

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Claudii Fleurii Abbatis Historia Ecclesiastica

Ab Anno Christi 888. Usque Ad Annum 1000

Fleury, Claude

August. Vind. [u.a.], 1761

VD18 90117921

§. 25. Arnulphi Aurelianensis Sermones.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-66313](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-66313)

tes re infecta rediimus. His Clerici Bru-
 nonis Episcopi Lingonensis adjecerunt, se Papam adiiisse & querelas exposuisse
 quod custodia & carceri traditus fuisset, & rogasse, ut rei excommunicationis ful-
 mine ferirentur; tunc autem ministros Papæ petiisse decem Solidos aureos sibi
 dari. *Ludibrio excepimus, inquiebant, sordidæ avaritiæ conditionem, & respon-*
dimus, si Episcopus noster data pecunia saluus esse posset, mille marcas impendere
non recusavimus. Tandem ipse Pontifex respondit; illius cura liberandum esse Ar-
nulphum, propter quem captus esset. Inde statutum, Papæ causa Judicium Ar-
nulphi non esse differendum, & in me-
 moriam revocatum exemplum Episcopo-
 rum Africae in Concilio ducentorum &
 septendecim Patrum, quos inter S. Au-
 gustinus numerabatur, qui Romanorum
 fastum repulissent. Nempe in Causa
 Apiarii Presbyteri.

Sæculum X.
 A.C. 991.

Conc. Carth.
 VI. an. 419.
 Sup. lib.
 XXIV. §.
 2. & 35.

§. XXV.

Arnulphi Aurelianensis Sermones.

Arnulphus Aurelianensis hac super re
 tum publice multa ad omnes Episco-
 pos congregatos, tum ad illos, qui proximi
 sedebant, dixit. Omnia vero ad pau-
 ca capita redigi possunt. *Credimus, in-*
quiebat, Ecclesiam Romanam ob memo-
riam S. Petri semper esse honorandam;

c. 28.

S s 4

nec

Sæculum X. *nec Decreta Pontificum rejicere nobis ani-*
A. C. 991. *mus est, salva tamen auctoritate Concilii*
Niceni, aliorumque Canonum, quorum vi-
gorem oportet esse æternum. Cura enim
nobis esse debet, ne vel Papæ silentium, vel
nova Decreta antiquos Canones evertant.
Ergo Papæ Privilegium suum abrogabi-
mus? minime gentium. Si eum Scientia
& virtus commendent, non est, cur me-
tuamus, ne in Canones peccet, nobisve no-
ceat, multo autem minus timendus est, si
vel ignorantia erret, vel pravo affectu tur-
betur, vel, quod nostra ætas vidit, Ro-
manorum Tyrannide opprimatur.

Quanta vero est calamitas Romana
Urbis, quæ postquam superioribus Sæcu-
lis clarissima lumina Ecclesiæ dedit, nu-
per tenebrarum monstra effudit, quæ to-
ta exhorrescet posteritas! Scimus, in
Petri Cathedra olim sedisse Leones, &
Gregorios, Gelasium, Innocentem, Ponti-
fices maximos, quorum Sapientia & Elo-
quentia omnem humanam Philosophiam su-
perabat & nihilominus fortunata illa æta-
te Episcopi Africæ Romanorum Pon-
tificum voluntati obsequendum esse existi-
marunt, credo, non tam quod illos, qui
tunc ad Ecclesiæ clavum sedebant, fastus
arguere vellent, quam quod mala futura,
quibus hodie preminur, pertimescerent.
Quæ probra nostro ævo vidimus? imo quæ
non vidimus? obstupimus in Sede Roma-

na Joannem cognomento Octavianum † *fæ-* Sæculum X.
dissimis voluptatibus immersum hominem, A. C. 991.
 & contra Ottonem, quem ipse Imperatorem † Joannem
 creaverat, conjuratum. Eo ejecto Sacra XII.
 Sedi imponitur Leo Neophytus (nempe
 Leo VIII.) sed Ottone Imperatore Roma Sup. 1. LVI.
 egresso, redit Octavianus, Leonem expel- S. 5. 7. 9. 10.
 lit, nares, dextræ digitos, & linguam
 Joannis Diaconi amputari jubet, permul-
 tos nobilissimos Romanos interficit, &
 ipse post breve temporis spatium e vivis
 eripitur. Octaviano Romani Benedictum
 Diaconum, dictum Grammaticum, subvo-
 gant (Benedictum V.) quem Leo Neophy-
 tus paulo post Imperatoris sui potentia
 fretus aggreditur, capit, deponit, & in
 Germaniam missum, perpetuo exilio da-
 mnat.

Ottoni Imperatori alius Otto (nempe Otto II.) & Romæ in Cathedra Petri
 successit inmane monstrum, Bonifacius
 mortalium omnium pessimus, Antecesso-
 ris sui (*) sanguine pollutus (Franco hic
 est, alio nomine Bonifacius VII.) hic quo-
 que ejectus & in Synodo condemnatus.
 Mortuo vero Ottone Imperatore, Romam
 reversus, non nisi proprii juramenti fide
 nixus Papam, maximum virum, prius

S s 5 Episco-

(*) Arnulphus Aurelianensis credidisse vide-
 tur, Bonifacium VII. dictum, non Antipapam,
 sed verum Pontificem fuisse.

Sæculum X. *Episcopum Ticinensem* (nempe Joannem
 A. C. 991. XIV.) *deponit, & in carcere miserrime*
 Ecclesiæ Ro. *contabescere cogit. Nun lex aliqua exi-*
 manæ cala- *stit, qua tot Episcopi, Doctrina & virtu-*
 mitates. *tibus ornatissimi, per totum terrarum or-*
bem diffusi, fatalibus hujusmodi Ecclesie
portentis, publica infamia notatis & Re-
rum Divinarum humanarumque scientia
destitutis, subjiciuntur? () Attamen in*
quos culpam rejiciemus, quod Ecclesiarum
Caput (**) olim sublime, atque gloria &
honore coronatum, hodie abjectum tanta
ignominia laboret? nostra profecto hæc
culpa est, nostra, inquam, quia, quæ no-
stra sunt, & non quæ Jesu Christi qua-
rimus.

Si in quolibet, qui ad Episcopatum as-
sumitur, morum gravitas, virtus & scien-
 tia

(*) Extat hæc lex Matth. XXIII. *Super Ca-*
thedram Moysis sederunt Scribæ & Pharisei.
Omnia ergo, quæcunque dixerint vobis, servate
& facite: secundum opera vero eorum nolite fa-
cere &c. Sed id ipsum agnoscit Arnulphus ver-
 bis quæ sequuntur.

(**) Doctrinam excellentissimam hic Arnul-
 phus Aurelianensis Protestantibus tradit: de-
 fendas omnino esse Romanæ Ecclesiæ calami-
 tates, nunquam vero universalis Communionis
 vinculum, quo omnium Ecclesiarum Caput &
 membra connectuntur, ab his, qui Orthodoxi
 esse volunt, esse abrumpendum.

Sæculum X.
A. C. 991.

*tia requiruntur, quibus non dotibus instru-
ctum esse illum oportet, qui omnium Epi-
scoporum Doctor videri vult? Quare er-
go ad primam Sedem evebitur, ultimo lo-
co inter Sacerdotes indignus? quid deni-
que de homine sentiendum putatis, in thro-
no excelso collocato, auro & purpura, qui-
bus tegitur, fulgente? si charitate desti-
tutus sola scientia inflatur, Antichristus
est in Templo Dei sedens, & Deus videri
volens. Si nec Charitatem, nec scientiam
babeat, in templo Dei versatur Idoli in-
star, ex quo tam parum bonum consilium,
quam ex silice aquam elicueris. (*) Ex-
pectemus itaque, tamdiu quamdiu poterimus,
Præpositorum (**) nostrorum emen-
dationem, & interea Verbi Divini præ-
dicationem, escam animarum nostrarum,
alibi quæramus. Præsentes non nulli in
hac Synodo testes optime norunt, in Bel-
gio & Germania, provinciis nobis vicinis,
Episcopos reperiri Religionis zelo & do-
ctrina præstantissimos. Quare, nisi Re-
gum vixis cobiberemur, inde potius Epi-
scopo-*

2. Theff. 2.4.

(*) Hæc acerbè nimis prolata ipse Fleurius
in sequente Reflexione mitigat. Atque etiam
pensata illius temporis depravatione, Arnul-
phi Aurelianensis justo dolori non nihil indul-
gendum.

(**) His confirmatur Doctrina paulo superius
Protestantibus exposita.

Sæculum X. *scoporum Judicium accipiendum esset,*
 A. C. 991. *quam Roma, ubi omnia venalia sunt, &*
Judicis proferenda sententia auro aestima-
tur. Si cum Gelasio objicias, Romanam
Sedem in tota Ecclesia judicare, ipsam ve-
ro judicari a nemine. Dent nobis Roma-
ni Papam, cujus Judicium reformari non
mereatur. Sed & istud impossibile esse
Episcopi Africæ arbitrati sunt, cum di-
ep. Ep. Afr. xerunt: Quis credat, Deum cuiquam no-
 to. 2. p. 1675. *strum Justitiam suggesturum, quam innume-*
meris Episcopis Synodice congregatis de-
neget? cum vero hodie propemodum nemo
Romæ literarum studiis operam det, qua
fronte docere audebunt, quod non didice-
runt? Etsi in aliis Episcopis ignorantia
utcumque dissimulari posset, in Papa tamen
intolerabilis est, cui de Fide, de moribus,
de Episcoporum vita, verbo, de causis Ec-
clesiæ universæ () cognoscere & judicare*
 VII. ep. 65. *incumbit. A vero non aberravit S. Gre-*
 Sup. lib. *gorius, cum dixit: Si quisquam Episco-*
 XXXVI. *porum peccaverit, nullum novi, qui non*
 §. 15. *Sacræ Sedi subjiciatur, sed si ceteri offi-*
cio suo rite fungantur, virtus Humilita-
tis omnes æquales faciat.

At demus, alterum Damasum bodie
 c. 20. *Romæ sedere, quid tandem contra ejus De-*
cretum peccavimus? Hic Arnulpho ser-
 mo

(*) Tertium Arnulphi Aurelianensis contra
 Protestantes Testimonium.

mo est de illa epistola, quæ a Damaso Sæculum X.
A. C. 991.
Papa Episcopis Africae scripta credebatur, & prosequitur sermonem in hunc modum: *In primo illius Decreti articulo, nisi me fallat memoria, statuebatur, ut Episcoporum, omnesque majores Ecclesiae causæ Romam deferrentur. Sed causam, de qua hic agitur, non modo Episcopi, sed etiam Rex noster, Papæ perscripserunt, eique plenam libertatem, & longum temporis spatium, quo de causæ adjunctis cognoscere & Sententiam proferre potuisset, reliquerunt. Nos enim tunc demum banc causam ad Judicium nostrum traximus, quando Papam eam judicaturum non amplius sperare potuimus, urgente necessitate, quæ populo Christiano nova Ordinatione Archiepiscopum dari postulabat. Verum illud quidem, quod Damasus Metropolitanis non nisi potestatem Causas majores discutiendi tribuat, Sententia sibi reservata; sed huic opponitur S. Gregorius Magnus, qui comperto, Paulum Episcopum Thyellanum fuisse depositum, nequam reprehendit, quod id sine suo Judicio factum sit. Ex pluribus aliis auctoritate S. Gregorii probat Arnulphus, hunc Pontificem nullatenus fuisse invitum, quod Episcopi rei in ipsis locis, Sacra Sede inconsulta, judicarentur. Nec sine fundamento, quoniam Lector ex tota hac Historia cognoscere potuit, ita antiquum*

Sæculum X. tiquum jus obtinuisse, nulla alia re, quam
 A.C. 991. falsis Decretalibus turbatum. Sed quia
 Arnulphus falsas a veris non discerne-
 bat, vix se se ab ejusmodi objectionibus
 extricare poterat.

Arnulphi
 Aurelianen-
 sis Oratio.

c. 72.

Tum prosequitur: *Ut nihil dicamus de casu, quo nemo querelas desert, quid faciemus, si Procere armati certis indicis cognoverint, uxores suas stupro vitari? quid si Reges irati Episcopum criminis læsæ Majestatis convictum habuerint, & deprehenderit, nos protracta Judicii forma tricisque infinitis sibi illudere? an ararium suum auro, quod Romam ad impetrandam sententiam mittant, exbau- riri patientur? an reus Romanis pecunia avidis aureos montes promissurus non est, si hoc impendio emersurum se speret?* Adfert deinde exempla Ægydii Archiepiscopi Remensis sub Rege Childeberto, & Ebbonis sub Ludovico pio, Papa inconsulto, depositorum; unde infert, causas liquidas, in quibus non datur ad Sacram Sedem appellatio, in Concilio Provinciae esse definiendas. Ad illud, quod in Epistola Damasi supposititia dicitur, nullum Concilium sine Sacrae Sedis auctoritate celebrari posse, respondet: *Quid ergo faciendum, si Barbarorum armis Romanam ire prohibemur? aut si ipsa Roma alicujus Barbari tyrannidi subjecta, Domini sui cupiditati seruiat, ut se alicujus Regni*

Regni potestati subtrahat, nullum inter-
 ea Concilium celebrari possit? & forsan
 omnes Orbis Episcopi, non sine injuria
 Principis sui, leges ab inimicis suis sibi
 adventuras expectabunt? Concilium Ni-
 cenum, quod Ecclesia Romana semper ve-
 nerata est, Concilia bis in anno celebrari
 precipit, nulla auctoritatis Papalis in-
 jecta mentione.

Ne vero perperam disputemus, Eccle-
 siam Romanam majori veneratione prose-
 quamur, quam olim Episcopi Africae, con-
 sulamus eam, si per regnorum pacem
 id fieri possit, quod in hac ipsa Arnulphi [†] Remensis.
 causa fecimus. Si justa est sententia, lu-
 benti animo recipiemus, si non est, obe-
 diemus praecepto Apostoli, & nec Ange- Gal. 1. 8.
 lum etiam contra Evangelium loquentem
 audiemus. (*) Si Papa taceat, ut hodie
 tacet,

(*) Episcopi hujus Concilii, cui aliquis fu-
 turus Pontifex (Silvester secundus) interfuit,
 certe non in eo sensu, quo hodie Scriptores
 non nulli, Romani Pontificis potestatem & in-
 fallibilitatem in materia fidei & morum expli-
 care videntur, sed credidisse, satis esse, si dica-
 tur, Infallibilitatem a Jesu Christo Ecclesiae suae
 promissam residere principaliter & tanquam in
 Capite in Romano Pontifice, ac in ceteris Epis-
 copis, sive in Concilio congregati sint, sive non
 sint, tanquam in ejus Fratribus, Collegis, Adju-
 tori.

Sæculum X. tacet, Canones consulemus. Quo enim
 A. C. 991. convertamur, cum Roma ab omni Divi-

no

† S. Pat. N. toribus, & in Ecclesia Catholica † Judicibus,
 Bened. XIV quos, teste S. Paulo Act. c. 20. Spiritus Sanctus
 de Syn. Dia- posuit regere Ecclesiam Dei, & de quibus Chri-
 est. Lib XIII stus Dominus dixit ad Petrum: Confirma Pra-
 cap. II. num. tres tuos Luc. XXII. v. 32.

II. Fleur.

Tom. I. Lib.

I. §. XXXII

Est vero omnino reflexione dignum, hic
 non dixisse: Confirma oves meas, multo minus,
 subditos tuos, sed Fratres tuos.

Existimat aliquis Scriptor clarissimus & ze-
 losissimus, in suo *Brevi Apparatu Erudit. de*
Font. Theol. Aug. anno 1760. editis, Part. III.
 p. 149. solidum contra Protestantes esse funda-
 mentum illam Assertionem: *Quoties Romanus*
Pontifex loquitur de Cathedra, & tanquam
Vicarius Christi toti Ecclesiae proponit aliquam
veritatem Fide divina credendam, toties est in-
fallibilis, etiam extra Concilium & praeve ad
Ecclesiae assensum. Sed nequam fixum &
 constans contra Protestantes est hoc principium;
 quia hæc ipsa Resolutio, quod Romanus Ponti-
 fex toti Ecclesiae aliquam veritatem Fide Divina
 credendam, etiam *extra Concilium, & praeve*
 ad Ecclesiae (id est Episcoporum) assensum pro-
 ponens, loquatur ex Cathedra, a quibusdam
 Catholicis admittitur, a quibusdam abjicitur, &
 diversi diverse pro suo arbitrio, quando & quo-
 modo Summus Pontifex ex Cathedra & infalli-
 biliter doceat, explicant. Nam, ut nihil dicam,
 quod Historia Ecclesiastica ostendat, Romanos
 Pontifices, S. Petri exemplum secutos, Hæreses
 novas,

no humanoque auxilio destituta, quin *&* Sæculum X.
 sibi ipsi in extrema necessitate deesse vi- A. C. 991.
 deatur? Post Romani Imperii occasum
 Roma Ecclesias Alexandrinam, *&* An-
 tioche-

novas, & quoad rei substantiam ab Ecclesia nunquam ante damnatas, semper in Concilio damnasse, exploratum certe est, quod tempore, exempli causa, Arii aut Lutheri, Fideles summi, medii, infimi ordinis, nempe tota Ecclesia, una voce affirmaverint, Concilium Universale non utile modo, sed etiam esse necessarium. Ceterum optandum omnino, ut quilibet Scriptor Catholicus, eo consilio scribens, ut Doctrina Catholica non solum inter Orthodoxos confirmetur, sed etiam adversus Heterodoxos defendatur, talia Asserta poneret, quæ ab Ecclesia definita sunt, & a nullo, si Orthodoxus audire velit, negari possunt. Quandoquidem si Vir Orthodoxus disputans cum A Catholicis Propositiones statuatur, quas alii viri, sincere, haud dubie, Catholici, rejiciunt, non vincet pervicacem, Quomodo enim feliciter bellum geret? quomodo victoriam reportabit de hostibus exteris a bello intestino & domestico non expeditus? Dicit enim Protestans; Quid tu mihi argumentum affers, quod a Fratribus tuis subruitur? Itaque non privatorum Doctorum opiniones, sed totius Ecclesiæ Auctoritas Protestantibus opponenda est; secus enim inutiles disceptationes inter Theologos & Canonistas Catholicos efficiuntur perpetuæ, & contra Protestantes nihil probatur.

Hist. Eccles. Tom. XIII.

T t

Hinc

Sæculum X. *tiochenam amisit. Atque ut de Africa*
A. C. 991. *& Asia nihil dicam, Europa ipsa paula-*
tim ab ipsa deficit. () Ecclesia Constans-*
tinopolitana eam deseruit, & Provincia
 2. *Theff. 2. 3.* *interiores Hispaniæ (**)* *Romanorum Ju-*
dicia non noverunt. Hæc igitur illa est
non Gentium modo, sed etiam Ecclesiarum
seditio, quam prædixit Apostolus; pro-
pinquus enim esse dignoscitur Anticris-
tus, cujus Ministri occupatis Galliis per-
niciem nostram omnibus viribus acce-
rant. In fine dicit inspiciendos esse Ca-
nones, unde cognoscatur, quantus Epis-
copo.

Hinc Ecclesiastes Ecclesiæ Cathedralis Augustanæ Soc. Jesu. Vir de Re Catholica præclare meritus, in suis Concionibus toties Protestantibus inculcare cogitur, ipsos frustra circa Questiones in Schola agitatae tricari, cum nihil habeant, quo Doctrinam a tota Ecclesia receptam refellant.

(*) Hæc facta Arnulphus non approbat, sed deplorat; quod verba sequentia satis indicant. Ceterum etsi tunc Ecclesia Constantinopolitana vacillaret, necdum tamen a Communione Ecclesiæ Romanæ recesserat.

(**) Hispani, ut Historia docet, semper Romanæ Ecclesiæ fuere addictissimi. Illis vero temporibus non tam sua culpa, quam Saracenorum in Hispania dominantium tyrannide prohiberi, Romam frequenter non pergebant, quia sufficiebat Episcoporum Orthodoxorum Judicium.

coporum numerus ad unum condemnan- Sæculum X.
A. C. 991.
dum requiratur, & qua ratione ille judi-
candus sit, qui defendere causam suam
recusat. (*)

§. XXVI.

Reflexio in superiorem Sermonem.

In isto Arnulphi Aurelianensis Sermo-
ne, si ad rigidum examen vocetur, si-
ne dubio aliqua justo acerbius dicta oc-
currunt, & quæ Sacræ Sedis contem-
ptum prodere videntur. Sed vix quem-
quam illius ætatis Scriptorem invenire
est, qui res ipsas exacte proponat, &
moderata dictione utatur. Æquitas ve-
ro postulat, verba Episcopi canitie vene-
rabilis & doctrina, qui hujus Concilii
spiritus & anima dici possit, in benignio-
rem partem accipere. Denique si Ora-
tionis summam spectemus, tantum abest,
ut schisma intendat, ut potius in prin-
cipio sermonis profiteatur, Ecclesiam Ro-
manam venerari oportere, & Decretis
Pontificum obedire, atque etiam diser-
te affirmet, Papæ esse in tota Ecclesia
judicare. Probi omnes impatientissime
ferebant horrenda flagitia, quibus Ro-
mana civitas per unum jam Sæculum
polluebatur, unde tam ipsorum Pontifi-
cum

p. 63.

T t 2

(*) Multa bene dixit Arnulphus; utinam
etiam in causa manifeste bona!